IZVEDBENI SKLEP KOMISIJE

z dne 18. decembra 2013

o odobritvi odstopanja, ki ga je zahtevalo Združeno kraljestvo Velika Britanija in Severna Irska za Anglijo, Škotsko in Wales na podlagi Direktive Sveta 91/676/EGS o varstvu voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov

(notificirano pod dokumentarno številko C(2013) 9167)

(Besedilo v angleškem jeziku je edino verodostojno)

(2013/781/EU)

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Direktive Sveta 91/676/EGS z dne 12. decembra 1991 o varstvu voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov ([1]) in zlasti tretjega pododstavka odstavka 2 Priloge III k Direktivi,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Če se količina živinskega gnojila, ki jo namerava država članica letno vnesti na hektar, razlikuje od količin, navedenih v prvem stavku drugega pododstavka odstavka 2 Priloge III k Direktivi 91/676/EGS in v točki (a) navedenega pododstavka, mora biti ta količina določena tako, da ne posega v doseganje ciljev iz člena 1 navedene direktive, in upravičena glede na objektivna merila, kot so dolga rastna doba in posevki, ki sprejmejo veliko dušika.

(2) Komisija je 29. maja 2009 sprejela Odločbo 2009/431/ES, s katero je Združenemu kraljestvu Velika Britanija in Severna Irska odobrila za Anglijo, Škotsko in Wales odstopanje na podlagi Direktive Sveta 91/676/EGS o varstvu voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov ([2]) in tako dovolila vnos živinskega gnojila, ki vsebuje do 250 kg dušika na hektar letno, pod določenimi pogoji v okviru delovnih programov v Angliji (Predpisi 2008 št. 2349), na Škotskem (Predpisi 2008 št. 298 z vsemi spremembami) in v Walesu (Predpisi 2008 št. 3143), katere veljavnost preneha 31. decembra 2012.

(3) Odstopanje, odobreno z Odločbo 2009/431/ES, je v letu 2010 zajemalo 433 kmetij (425 v Angliji, 6 na Škotskem in 2 v Walesu), v letu 2011 404 kmetije (396 v Angliji, 7 na Škotskem in 1 v Walesu) ter v letu 2012 390 kmetij (385 v Angliji, 4 na Škotskem in 1 v Walesu). Odstopanje, odobreno z Odločbo 2009/431/ES, je v letih 2009–2012 zajemalo približno 110 000 glav živine (kar predstavlja 0,9 % skupnega števila), 45 000 hektarjev travišč (kar predstavlja 0,4 % skupnega števila) in 5 000 hektarjev ornih zemljišč (kar predstavlja 0,1 % skupnega števila) v Veliki Britaniji.

(4) Združeno kraljestvo je 20. decembra 2012 Komisiji predložilo zahtevek za podaljšanje odstopanja na podlagi tretjega pododstavka odstavka 2 Priloge III k Direktivi 91/676/EGS ob upoštevanju enakih pogojev, kot so določeni v Direktivi 2009/431/ES.

(5) Združeno kraljestvo je uvedlo delovne programe za obdobje 2013–2016 v skladu s členom 5 Direktive 91/676/EGS, in sicer z naslednjimi predpisi: predpisi o preprečevanju onesnaževanja z nitrati iz leta 2008 (SI 2008/2349) in predpisi, ki jih spreminjajo, in sicer SI 2009/3160, SI 2012/1849, SI 2013/1001 ter SI 2013/2619 v Angliji, predpisi o delovnem programu za območja, ranljiva za onesnaženje z nitrati, iz leta 2008 (škotski SI 2008/298) in predpisi, ki jih spreminjajo (škotski SI 2013/123) na Škotskem, ter predpisi o preprečevanju onesnaževanja z nitrati (Wales) iz leta 2013 (SI 2013/2506 (W. 245)) v Walesu.

(6) Opredeljena ranljiva območja, na katera se nanašajo delovni programi iz predpisov SI 2013/2619 za Anglijo, škotskih SI 2002 št. 276 in SI 2002 št. 546 za Škotsko ter predpisov SI 2013/2506 (W. 245) za Wales, pokrivajo 58 % skupne površine Anglije, 14 % skupne površine Škotske in 2,3 % skupne površine Walesa.

(7) Predloženi podatki o kakovosti vode kažejo, da ima v Angliji 85 % teles podzemne vode povprečno koncentracijo nitratov pod 50 mg/l, 60 % pa pod 25 mg/l. V Walesu ima 95 % teles podzemne vode povprečno koncentracijo nitratov pod 50 mg/l, 87 % pa pod 25 mg/l. Na Škotskem ima več kot 87 % teles podzemne vode povprečno koncentracijo nitratov pod 50 mg/l, 62 % pa pod 25 mg/l. V površinski vodi v Angliji je na 59 % krajev spremljanja povprečna koncentracija nitratov pod 25 mg/l, na 8 % krajev spremljanja pa nad 50 mg/l. Na Škotskem in v Walesu je na 95 % krajev spremljanja povprečna koncentracija nitratov pod 25 mg/l. Na Škotskem ni krajev spremljanja s povprečno koncentracijo nitratov nad 50 mg/l, v Walesu pa je za 1 % krajev spremljanja povprečna koncentracija nitratov nad 50 mg/l.

([1]) UL L 375, 31.12.1991, str. 1.
([2]) UL L 141, 6.6.2009, str. 48.

(8) Po proučitvi zahtevka Združenega kraljestva Velika Britanija in Severna Irska ter ob upoštevanju izkušenj, pridobljenih z odstopanjem, določenim v Odločbi 2009/431/ES, Komisija meni, da količina živinskega gnojila, ki ga predlaga Združeno kraljestvo Velika Britanija in Severna Irska, tj. 250 kg dušika na hektar letno, ne bo posegala v doseganje ciljev iz Direktive 91/676/EGS, če bodo izpolnjeni določeni strogi pogoji.

(9) Spremni dokumenti, ki jih je predložilo Združeno kraljestvo, kažejo, da je predlagana količina 250 kg dušika iz živinskega gnojila pašne živine letno na hektar na travniških kmetijah utemeljena na podlagi objektivnih meril, kot so velika neto količina padavin, dolge rastne dobe in veliki pridelki trave, ki sprejme veliko dušika.

(10) Veljavnost Odločbe 2009/431/ES preneha 31. decembra 2012. Da bi zadevni kmetje lahko še naprej uživali prednosti odstopanja, je primerno, da se veljavnost Odločbe 2009/431/ES podaljša.

(11) Ukrepi iz tega sklepa so v skladu z mnenjem Odbora za nitrate, ustanovljenega v skladu s členom 9 Direktive 91/676/EGS –

SPREJELA NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Odstopanje, ki ga je Združeno kraljestvo zahtevalo za Anglijo, Škotsko in Wales z dopisom z dne 20. decembra 2012 za vnos večje količine živinskega gnojila od tiste, ki jo določa prvi stavek drugega pododstavka odstavka 2 Priloge III k Direktivi 91/676/EGS in točka (a) navedenega pododstavka, se odobri ob upoštevanju pogojev iz tega sklepa.

Člen 2

Opredelitve pojmov

V tem sklepu se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

(a) „travniška kmetija“ pomeni kmetijsko gospodarstvo, na katerem 80 % ali več kmetijske površine, ki je na voljo za gnojenje z živinskim gnojilom, pokriva trava;

(b) „pašna živina“ pomeni govedo (razen telet, rejenih za meso), ovce, jelenjad, koze in konje;

(c) „trava“ pomeni trajno ali začasno travišče (začasno pomeni, da leži manj kot štiri leta);

(d) „poljina“ pomeni posamezno polje ali skupino polj, ki so enotna glede posevkov, tipa tal in praks gnojenja.

Člen 3

Področje uporabe

Ta sklep se uporablja za posamične primere in pod pogoji iz členov 4, 5 in 6 za travniške kmetije.

Člen 4

Letni zahtevek in obveznosti

1. Kmetje, ki želijo, da se jim odobri odstopanje v skladu s tem sklepom, vsako leto pristojnim organom predložijo zahtevek.

2. Poleg predložitve letnega zahtevka iz odstavka 1 se tudi pisno obvežejo, da bodo izpolnjevali pogoje iz členov 5 in 6.

Člen 5

Uporaba živinskega gnojila in drugih gnojil

1. Količina živinskega gnojila pašne živine, ki se letno vnese v tla na travniških kmetijah, vključno z živalskimi iztrebki, ne sme presegati količine gnojila, ki vsebuje 250 kg dušika na hektar, pod pogoji iz odstavkov 2 do 7.

2. Skupni vnos dušika ne sme presegati predvidljivih potreb po hranilih zadevnega posevka, upoštevati mora vnos iz tal in ne sme presegati standardov največjega dovoljenega vnosa za kmetijo, ki so določeni v delovnem programu za nitrate.

3. Vsaka kmetija mora imeti načrt gnojenja, kjer je opisano kolobarjenje na kmetijskem zemljišču ter načrtovana uporaba živinskega gnojila in drugih gnojil. Pripravljen mora biti vsako koledarsko leto do 1. marca. Načrt gnojenja vključuje najmanj naslednje:

(a) načrt za kolobarjenje, v katerem mora biti opredeljena površina poljin s travo in poljin z drugimi posevki, vključno s skico zemljevida, ki prikazuje lokacijo posameznih poljin;

(b) število glav živine, opis stavb in sistema skladiščenja, vključno z velikostjo prostora, ki je na voljo za skladiščenje gnojila;

(c) izračun proizvedenega dušika in fosforja iz gnojila na kmetiji;

(d) količino, vrsto in lastnosti gnojila, dostavljenega zunaj kmetije ali na kmetijo;

(e) predvidene potrebe posevka po dušiku in fosforju na posameznih poljinah;

(f) rezultate analize tal glede stanja dušika in fosforja v tleh;

(g) lastnosti gnojila, ki se bo uporabilo;

(h) izračun vnosa dušika in fosforja z gnojilom na posameznih poljinah;

(i) izračun vnosa dušika in fosforja s kemičnimi in drugimi gnojili na posameznih poljinah.

Načrte je treba popraviti najpozneje sedem dni po vsaki spremembi kmetijske prakse, da se zagotovi skladnost med načrti in dejansko kmetijsko prakso.

4. Vsak kmet vodi bilanco gnojenja, vključno z informacijami o upravljanju z vnosi dušika in fosforja. Bilanca gnojenja se predloži pristojnemu organu za vsako koledarsko leto.

5. Za vsako travniško kmetijo, za katero je odobreno odstopanje, se kmet strinja, da se zahtevek iz člena 4(1), načrt gnojenja in bilanca gnojenja preverjajo.

6. Vsak kmet, ki mu je bilo odobreno odstopanje, za namene natančnega gnojenja izvaja redne analize dušika in fosforja v tleh.

Vzorčenje in analiza se morata izvajati najmanj enkrat na štiri leta za vsako homogeno površino na kmetiji, ob upoštevanju kolobarjenja in značilnosti tal.

Izvede se vsaj ena analiza na pet hektarjev kmetijskega zemljišča.

Rezultati analize dušika in fosforja v tleh morajo biti dostopni na kmetiji, za katero je odobreno odstopanje.

7. Živinskega gnojila se ne sme nanašati jeseni pred začetkom setve trave.

Člen 6

Upravljanje zemljišč

1. Na 80 % ali več površin, ki so na kmetijah na voljo za vnos gnojila, se goji trava.

2. Kmetje, ki jim je bilo odobreno posamezno odstopanje, izvajajo naslednje ukrepe:

(a) začasno travišče na peščenih tleh se orje spomladi;

(b) preorani travi na vseh tipih tal takoj sledijo posevki z visoko potrebo po dušiku;

(c) kolobarjenje ne vključuje stročnic in drugih rastlin, ki vežejo atmosferski dušik.

3. Vendar pa točka (c) odstavka 2 ne velja za deteljo v travišču z manj kot 50 % detelje ali za druge stročnice, podsejane s travo.

Člen 7

Spremljanje

1. Pristojni organ zagotovi, da se izdelajo in vsako leto posodobijo zemljevidi, ki za vsako upravno enoto prikazujejo deleže travniških kmetij, živine in kmetijskih zemljišč, za katere je odobreno posamezno odstopanje, kot tudi zemljevidi, ki prikazujejo lokalno rabo zemljišč.

2. Spremljajo se tla, površinska voda in podzemna voda, da se pridobijo podatki o koncentraciji dušika in fosforja v talni vodi, o mineralnem dušiku v profilu tal in o koncentraciji nitratov v podzemni in površinski vodi, tako pod pogoji odstopanja kot tudi pod pogoji brez odstopanja. Spremljanje se izvede na kmetijskih gospodarstvih in na kmetijskih območjih spremljanja. Kraji spremljanja vključujejo glavne tipe tal, prakse gnojenja in posevke.

3. Na kmetijskih območjih, ki se nahajajo v bližini najbolj občutljivih vodnih teles, se poostri spremljanje kakovosti vode.

4. Pregled lokalne rabe zemljišč, kolobarjenja in kmetijske prakse se izvede na kmetijah, za katere je odobreno posamezno odstopanje. Zbrani podatki ter podatki, ki izvirajo iz analiz hranil iz člena 5(6) in spremljanja iz odstavka 2 tega člena, se uporabijo za modelno zasnovane izračune obsega izgub nitratov in fosforja na kmetijah, za katere je bilo odobreno odstopanje.

Člen 8

Nadzor

1. Pristojni organi zagotovijo, da so vsi zahtevki za odstopanje predmet upravnega nadzora. Kadar nadzor pokaže, da pogoji iz členov 5 in 6 niso izpolnjeni, se vložnika o tem obvesti. V tem primeru zahtevek velja za zavrnjenega.

2. Program poljskih pregledov se vzpostavi na podlagi analize tveganja, rezultatov nadzora iz prejšnjih let in rezultatov splošnega naključnega nadzora uporabe zakonodaje o izvajanju Direktive 91/676/EGS. Poljski pregledi zajemajo najmanj 5 % kmetij, za katere je odobreno posamezno odstopanje, glede na pogoje iz členov 5 in 6 in tega sklepa. Kadar preverjanja razkrijejo neupoštevanje pogojev, se o tem obvesti kmeta. V tem primeru zahtevek za odstopanje naslednje leto velja za zavrnjenega.

3. Pristojnim organom se dodelijo potrebna pooblastila in sredstva za preverjanje skladnosti z odstopanjem, ki se odobri v skladu s tem sklepom.

Člen 9

Poročanje

Pristojni organi vsako leto do junija predložijo poročilo, ki vključuje naslednje podatke:

(a) zemljevide, ki za vsako upravno enoto prikazujejo delež kmetij, živine in kmetijskih zemljišč, za katere je odobreno posamezno odstopanje, kot tudi zemljevide, ki prikazujejo lokalno rabo zemljišč, iz člena 7(1);

(b) rezultate spremljanja kakovosti podzemne in površinske vode, kar zadeva koncentracijo nitratov, vključno z informacijami o trendih kakovosti vode, tako pod pogoji odstopanja kot tudi pod pogoji brez odstopanja, ter učinek odstopanja na kakovost vode, v skladu s členom 7(2);

(c) rezultate spremljanja tal, kar zadeva koncentracijo dušika in fosforja v talni vodi ter mineralnega dušika v profilu tal, tako pod pogoji odstopanja kot tudi pod pogoji brez odstopanja, v skladu s členom 7(2);

(d) povzetek in oceno podatkov, dobljenih pri poostrenem spremljanju kakovosti vode, iz člena 7(3);

(e) rezultate pregledov lokalne rabe zemljišč, kolobarjenja in kmetijskih praks iz člena 7(4);

(f) rezultate modelno zasnovanih izračunov obsega izgub nitratov in fosforja na kmetijah, za katere je odobreno posamezno odstopanje, iz člena 7(4);

(g) oceno izvajanja pogojev za odstopanje na podlagi nadzora na ravni kmetij in podatke o kmetijah, ki pogojev ne izpolnjujejo, na podlagi rezultatov upravnega nadzora in poljskih pregledov iz člena 8(1) in (2).

Člen 10

Začetek uporabe

Ta sklep se uporablja v povezavi s predpisi za opredelitev ranljivih območij v Angliji (SI 2013/2619), na Škotskem (škotski SI 2002 št. 276 in SI 2002 št. 546) in v Walesu (SI 2013/2506 (W. 245)) ter v povezavi s predpisi za izvajanje delovnega programa v Angliji (SI 2008/2349 in predpisi, ki jih spreminjajo, in sicer SI 2009/3160, SI 2012/1849, SI 2013/1001 ter SI 2013/2619), na Škotskem (škotski SI 2008/298 in predpisi, ki jih spreminjajo, in sicer škotski SI 2013/123) in v Walesu (SI 2013/2506 (W. 245)).

Ta sklep preneha veljati 31. decembra 2016.

Člen 11

Ta sklep je naslovljen na Združeno kraljestvo Velika Britanija in Severna Irska.

V Bruslju, 18. decembra 2013

Za Komisijo

Janez POTOČNIK

Član Komisije